

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή II

Εαρινό Εξάμηνο 2025
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 1^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

Συνοπτική επισκόπηση υλικού β' εξαμήνου «Άσκησης Ακοής»: (α)Εσωτερική ακοή, (β)Ακουστική αναγνώριση και (γ)Φωνητική εκτέλεση των παρακάτω (από ασκήσεις και ρεπερτόριο):

☞ Μεμονωμένα διαστήματα (αρμονικά & μελωδικά)

☞ Βαθμίδες μείζονας και ελάσσονας κλίμακας, και: 'ανάμεσα' στις βαθμίδες: **χρωματική κίνηση**

☞ Μονόφωνες και **δίφωνες** τονικές μελωδίες

☞ Εκκλησιαστικοί **τρόποι**

☞ Συγχορδίες: τρίφωνες M, E, ε, A, & **τετράφωνες** μεθ' 7^{ης}: **Mμ** και **dim.**

☞ Αρμονικές διαδοχές και πτώσεις: χρήση όλων των βαθμίδων σε ευθεία κατάσταση ή αναστροφή. Συν: **δανεισμένες** συγχορδίες (iv), **IIN**, **παρενθετικές δεσπόζουσες** και ειδ. V/V, V/III. **Φρύγια πτώση.**

☞ Ρυθμός: παρεστιγμένα (και αντεστραμμένα), παύσεις, συζεύξεις, **συγκοπές, αντιχρονισμοί, σχέση 3 προς 2**
(3:2 και 2:3)

1. Διαστήματα: Η αρμονική σειρά

Ένας τρόπος να αντιληφθούμε τους φωνητικούς υπέρτονους, είναι να τραγουδήσουμε τα παρακάτω φωνήεντα πάνω σε ένα σταθερό τονικό ύψος:

oo – oa – or – o – ar – a – e – é – i – ee – ü

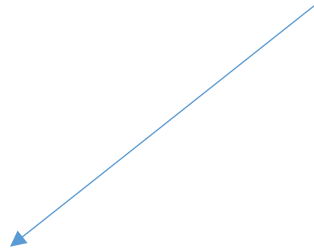
Bannan, N. (2010). Embodied Music Theory: New Pedagogy for Creative and Aural Development. *Journal of Music Theory Pedagogy*, 24, 197-215

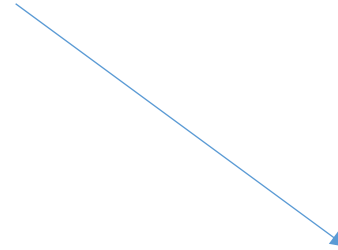
Τραγούδι υπερτόνων:

<https://www.youtube.com/watch?v=haz6W7p8xiM>

Ακουστική αναγνώριση,
Πρώτη ανάγνωση (τραγούδι)
τονικής μελωδίας

Αντίληψη διαστημάτων

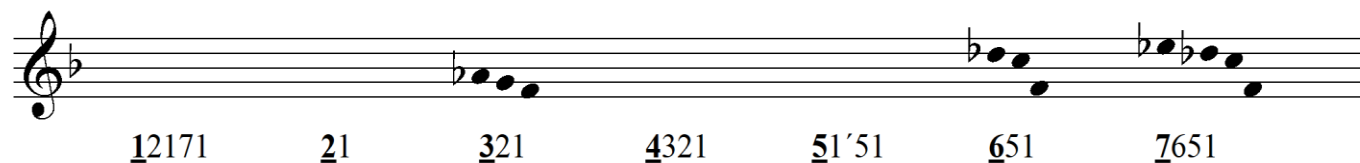
Αντίληψη βαθμίδων

2. Βαθμίδες μείζονας & ελάσσονας κλίμακας (και αλλοιωμένες)

Οι βαθμίδες της μείζονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί (Rifkin, D. & Urista, D. (2006). Developing Aural Skills: It's not just a game. *Journal of Music Theory Pedagogy*, 20, 57-79):

Οι βαθμίδες της (φυσικής) ελάσσονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

Οι υπόλοιπες νότες τής χρωματικής κλίμακας (αλλοιωμένες βαθμίδες σε μείζονα/ελάσσονα τονικότητα). Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

3α.Σολφέζ: Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία,
σε Μιb μείζονα (Op.55, 1803-4). Adagio Assai.

Violino I.
Violino II.
Viola.
Violoncello.
Basso.

<https://www.youtube.com/watch?v=fCjdnaSZZdg>

Claudio Abbado, Berliner Philharmoniker

Breitkopf & Hartel, Leipzig

[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.3%2C_Op.55_\(Beethoven%2C_Ludwig_van\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.3%2C_Op.55_(Beethoven%2C_Ludwig_van))

3β. Αναγνώριση αρμονίας, & δίφωνο τραγούδι: Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία σε Μιb μείζονα (Op.55, 1803-4). Adagio Assai.

Violino I.

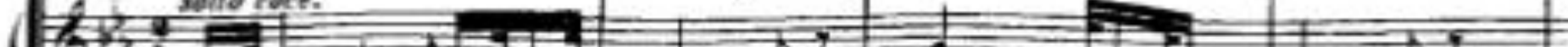
vii ○ $2^{-4/3} - 6/5$

i

3β. Αναγνώριση αρμονίας, & δίφωνο τραγούδι: Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία σε Μιb μείζονα (Op.55, 1803-4). Adagio Assai.

Violino I.

musical score for Violino I. The score shows a melodic line with lyrics: do do do mi sol sol lab - fa - re. The figured bass notation below the staff is: i i i i6 i6/4 V vii° 2 -4/3 -6/5.

[illegible]

3γ. Σπαρτίτο Beethoven, Marcia Funebre, από την 3^η Συμφωνία,
σε Μib μείζονα (Op.55, 1803-4)

Marcia Funebre

Klavierfassung: Ernst Pauer

aus der Sinfonie Nr. 3

Ludwig van Beethoven (Op. 55)

Adagio assai.

pp

4

8

4α. Τρίφωνες συγχορδίες – δομή

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η ο ο 3η	4η ο ο 3η	3η ο ο 4η

5 3	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>	6 3	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>	6 4	<u>Μείζ.</u>	<u>Ελάσ.</u>	<u>Ελατ.</u>	<u>Αυξ.</u>
3 ^η 3 ^η	μ M	M μ	μ μ	M M	4 ^η 3 ^η	K μ	K M	A μ	ε M	3 ^η 4 ^η	M K	μ K	μ A	M ε

4β. Τρίφωνες συγχορδίες πάνω στις βαθμίδες μείζονας κλίμακας

Ευθεία
κατάσταση:

3η ○
3η ○

I ii iii IV V vi vii°

A'
αναστροφή:

4η ○
3η ○

vi⁶ vii°⁶ I⁶ ii⁶ iii⁶ IV⁶ V⁶

B'
αναστροφή:

3η ○
4η ○

IV⁶/₄ V⁶/₄ vi⁶/₄ vii°⁶/₄ I⁶/₄ ii⁶/₄ iii⁶/₄ I

4γ. Τρίφωνες συγχορδίες πάνω στις βαθμίδες μείζονας κλίμακας

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η 3η	4η 3η	3η 4η

1 2 3 4 5 6 7 1

I ii iii IV V vi vii^o I

vi⁶ vii^{o6} I⁶ ii⁶ iii⁶ IV⁶ V⁶ I

IV⁶₄ V⁶₄ (vi)⁶₄ (vii)^{o6}₄ I⁶₄ (ii)⁶₄ (iii)⁶₄

4δ. Τρίφωνες συγχορδίες πάνω στις βαθμίδες ελάσσονας κλίμακας (αρμονικής)

Ευθεία
κατάσταση:

3η
3η

i ii° III+ iv V VI vii°

A'
αναστροφή:

4η
3η

VI⁶ vii°⁶ i⁶ ii°⁶ III⁺⁶ iv⁶ V⁶

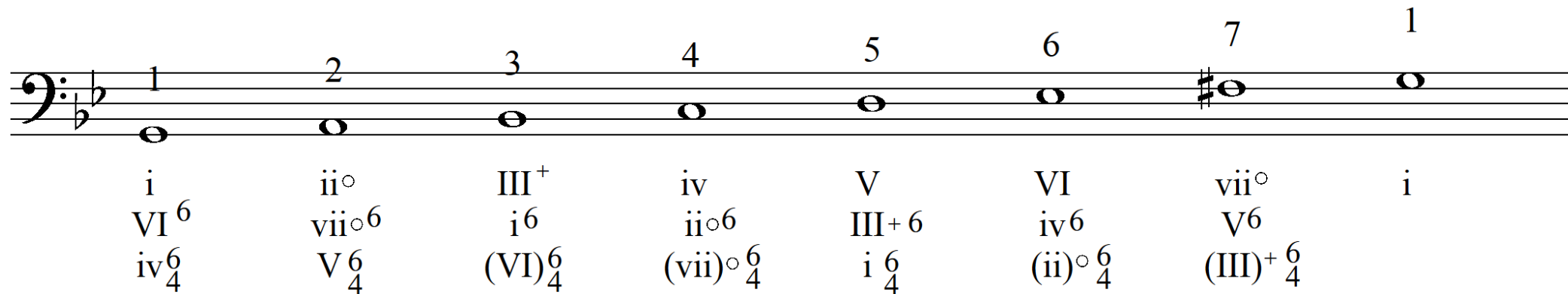
B'
αναστροφή:

3η
4η

iv⁶/₄ V⁶/₄ VI⁶/₄ vii°⁶/₄ i⁶/₄ ii°⁶/₄ III⁺⁶/₄ i

4ε. Τρίφωνες συγχορδίες πάνω στις βαθμίδες ελάσσονας κλίμακας (αρμονικής)

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η 3η 	4η 3η 	3η 4η

1	2	3	4	5	6	7	1
							
i	ii ^o	III ⁺	iv	V	VI	vii ^o	i
VI ⁶	vii ^{o6}	i ⁶	ii ^{o6}	III ⁺ 6	iv ⁶	V ⁶	
iv ⁶ ₄	V ⁶ ₄	(VI) ⁶ ₄	(vii) ^{o6} ₄	i ⁶ ₄	(ii) ^{o6} ₄	(III) ⁺ ⁶ ₄	

4ζ. Ακουστική αναγνώριση διαφορετικών συγχορδιών πάνω από τον ίδιο μπάσο

1.

I iii IV V I I⁶ IV V I

2.

I IV V I I ii⁶ V I

4η. Ακουστική αναγνώριση διαφορετικών συγχορδιών πάνω από τον ίδιο μπάσο

3.

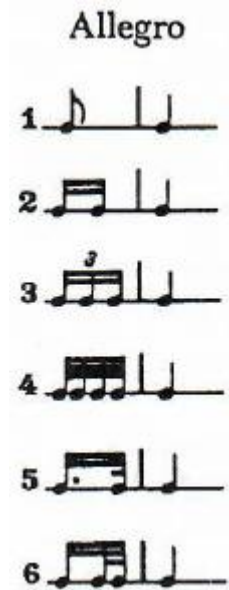
I IV V $\flat$ 7 I I IV V⁶₄ $\flat$ 3 I

4.

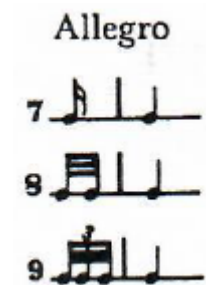
I V⁶ I I V⁶₅ I I vii[°]7 I

5.Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα Εισαγωγή Jersild, σελ.5-6

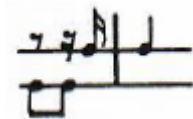
Άρση (το μισό του χρόνου):

Άρση (το 1/4 του χρόνου):

(Τρόπος σκέψης:)

Αντεστραμμένο παρεστιγμένο:

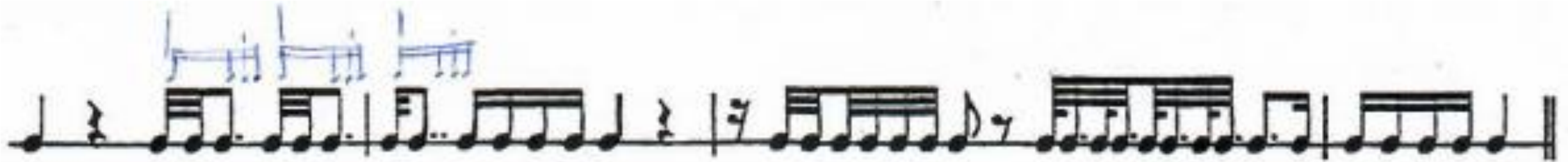
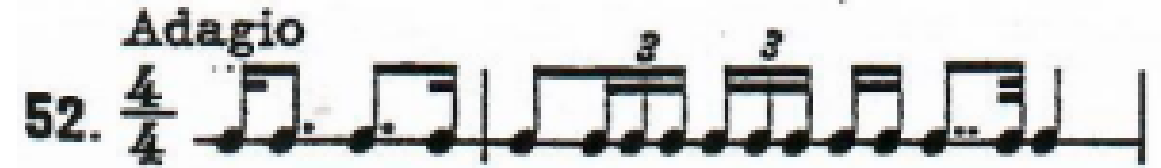
(Τρόπος σκέψης:)

5α.Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα
Ρυθμική άσκηση Jersild 51

5β.Ρυθμός: άρση και αντεστραμμένα παρεστιγμένα
Ρυθμική άσκηση Jersild 51

Ένα σωστά προσδιορισμένο πρόβλημα έχει λυθεί κατά 50%.

(Albert Einstein)

Πάντα να ξαναρχίζεις.

(Paul Valéry, Γάλλος ποιητής, 1871-1945)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).